

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти Бакалавр

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова і література)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова Вченої ради

_____ А. М. Солоненко

(протокол № ____ від « ____ » 2023 р.)

Ректор _____ Н. М. Фалько

(наказ № ____ від « ____ » 2023 р.)

Мелітополь, 2023 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

Освітньої програми

Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми (Наказ № 29/01-05 від 28.06.2022 р.)	_____ підпис	<u>Т.В.Сіроштан</u> прізвище, ім'я, по-батькові
Завідувач випускової кафедри	_____ підпис	<u>З. О. Митяй</u> прізвище, ім'я, по-батькові
Голова Вченої ради факультету	_____ підпис	<u>Т. В. Сіроштан</u> прізвище, ім'я, по-батькові
Начальник навчального відділу	_____ підпис	<u>О. В. Котенко</u> прізвище, ім'я, по-батькові
Голова науково-методичної ради університету	_____ підпис	<u>А. А. Коробченко</u> прізвище, ім'я, по-батькові
Голова комісії Вченої ради МДПУ ім. Б.Хмельницького з експертизи якості освітніх програм спеціальностей	_____ підпис	<u>Н. А. Сегеда</u> прізвище, ім'я, по-батькові

ПЕРЕДМОВА

Склад розробників освітньої програми

1. Коваль Оксана Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови – *керівник групи*;
2. Огульчанська Оксана Анатоліївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української та зарубіжної літератури;
3. Сіроштан Тетяна Василівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови;
4. Гуров Сергій Юрійович – доктор педагогічних наук, доцент кафедри методики викладання германських мов.

Члени робочої групи зі складу стейкхолдерів

1. Юрченко Тетяна Григорівна - *учитель-методист ЗОШ № 22 м. Мелітополя (обов'язково)*;
2. Сахацька Оксана Олександрівна – *учитель англійської мови вищої категорії ЗОШ № 11 м. Мелітополя*;
3. Барановська Вікторія Володимирівна – *студентка групи 318-ф.*

Рецензенти:

1. Яценко Олексій Володимирович – директор Мелітопольської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 22 Мелітопольської міської ради Запорізької області;
2. Богослав Ірина Ігорівна – спеціаліст вищої категорії, учитель-методист англійської мови Мелітопольського НВК № 16 ММР ЗО;
3. Пічахчі Наталя Валентинівна – учитель української мови і літератури Костянтинівського району НВО «Гімназія – Мала академія наук № 1 «Таврія».

Гарант освітньої програми

Коваль Оксана Володимирівна

канд. філол. наук, доцент

Актуалізовано:

ОП введення в дію (рік)	2017 р.			
Дата виходу стандарту та посилання на стандарт	Стандарт відсутній			
Перегляд ОП Дата та номер протоколу засідання Вченої ради університету	протокол № 14 від 29.05. 2018 р.	протокол № 17 від 28.05.2020 р.	Протокол № 23 від 06.05.2021 р.	
Підпис гаранта				
ПІБ гаранта ОП	Землянська А.В.	Коваль О.В.	Коваль О.В.	

Профіль освітньо-професійної програми «Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література»

1. Загальна характеристика	
<i>Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу</i>	Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, філологічний факультет, українська мова, українська та зарубіжна література, кафедра методики викладання германських мов
<i>Рівень вищої освіти</i>	Перший (бакалаврський) рівень
<i>Ступінь вищої освіти</i>	Бакалавр
<i>Галузь знань</i>	01 Освіта/Педагогіка
<i>Спеціальність</i>	014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
<i>Обмеження щодо форм навчання</i>	Денна, заочна
<i>Освітня кваліфікація</i>	Бакалавр середньої освіти (за предметною спеціальністю «Українська мова і література»)
<i>Кваліфікація в дипломі</i>	Бакалавр. 014.01 Середня освіта. Українська мова та література. Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література. Вчитель української мови і літератури та англійської мови і зарубіжної літератури.
<i>Передумови</i>	Наявність повної середньої освіти, ОКР «молодший спеціаліст»
<i>Мова(и) викладання</i>	Українська, англійська
<i>Наявність акредитації</i>	2021 р., Акредитаційна комісія МОН України
<i>Рівень програми</i>	QF - level 6 / EQF -First cycle / НПК - рівень 6
<i>Академічні права випускників</i>	Бакалаври за спеціальністю 014.01 Українська мова і література мають право продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.
<i>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</i>	https://mdpu.org.ua/osvita/osvitni-programi-ta-yih-profilii/
2. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття відповідного ступеня вищої освіти	
<i>Обсяг освітньої програми у ЄКТС</i>	На базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС. На базі ОКР «молодший спеціаліст» 120 кредитів. Програма передбачає: - обов'язкові компоненти освітньої програми (ОП) (180 кредитів ЄКТС, 5400 год.); - вибіркові компоненти освітньої програми (ВК) (60 кредитів ЄКТС, 1800 год.).
3. Мета освітньої програми	
<p>Якісна підготовка кваліфікованих конкурентоспроможних учителів нової української школи, здатних до безперервного навчання, професійного й особистісного вдосконалення, багатофункціональної діяльності, участі у розвитку освіти, науки, актуальних духовно-культурних практик.</p> <p>Формування фахових компетентностей та соціальних навичок, які дозволяють самостійно й ефективно реалізовувати цілі педагогічного процесу в закладах освіти різного типу як Запорізького регіону, так і за його межами.</p>	
4. Характеристика освітньої програми	
<i>Предметна область</i>	Об'єкт навчання: освітній процес у закладах загальної середньої освіти (українська мова і література, англійська мова, зарубіжна література).

	<p>Цілі навчання: формування професійних компетентностей майбутніх учителів української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури основної (базової) середньої школи.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: українська мова і література (теорія і практика), методика навчання української мови, методика навчання української літератури, теорія літератури, англійська мова та зарубіжна література, методика навчання англійської мови, методика навчання зарубіжної літератури, педагогіка і психологія середньої освіти.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові, філологічні, психолого-педагогічні методи, сучасні методи навчання української мови і літератури, сучасні методи навчання англійської мови, сучасні методи навчання зарубіжної літератури, способи організації освітнього процесу, технології урочної та позаурочної діяльності в закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Інструменти та обладнання: набуття методик навчання і виховання в процесі викладання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури в середній (основній) школі; умінь і навичок використання навчальних, наукових, методичних, мультимедійних засобів і ресурсів, Інтернет-джерел і відповідного обладнання в освітньому процесі; умінь і навичок створення навчально-методичного забезпечення предмета та освітнього середовища; накопичення, узагальнення й передавання педагогічного досвіду за допомогою сучасних засобів.</p>
<p><i>Орієнтація освітньої програми</i></p>	<p>Освітньо-професійна програма передбачає розв'язання складних спеціалізованих завдань та проблем у сфері філологічної діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність вирішувати педагогічні проблеми, розв'язувати складні завдання вітчизняної та іншомовної освіти; - спроможність ефективно застосовувати на практиці засвоєні знання у галузі філологічної науки та методики навчання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури; - навчаючи, враховувати як традиційні, так й інноваційні підходи до вирішення проблем філологічної освіти в закладах загальної середньої освіти; - проведення науково-дослідної роботи в галузі філології та методики навчання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури, систематизація наукових фактів, застосування методів аналізу та синтезу, підготовка звітів та публікацій.
<p><i>Основний фокус освітньої програми</i></p>	<p>ОП зосереджено на формуванні предметної компетентності, розвитку академічних і соціокультурних навичок майбутніх учителів української мови та літератури, англійської мови та зарубіжної літератури для здійснення ефективної педагогічної, психологічної, комунікативної, філологічної, етнокультурної, краєзнавчої, дослідницької підготовки з огляду на провідні світові тенденції розвитку галузі та з урахуванням мінливих вимог ринку праці.</p>
<p><i>Особливості програми</i></p>	<p>Програма передбачає комплексну підготовку фахівців у галузі середньої освіти за рахунок поєднання вивчення філологічних і психолого-педагогічних дисциплін з навчальною та виробничою</p>

	<p>(педагогічною) практикою.</p> <p>Особливість ОП зумовлюється її студентоцентрованим та практико-орієнтованим спрямуванням на регіональний контекст, тісною співпрацею з роботодавцями, зорієнтованістю на передові освітні технології та шляхи їх застосування в умовах реалізації Концепції нової української школи, міждисциплінарною та багатопрофільною підготовкою фахівців з української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури. На унікальність ОП також впливає активна проектна та грантова діяльність науково-педагогічних працівників і здобувачів, що сприяє постійному оновленню змісту ОП та модернізації освітнього процесу. Підготовка фахівців для здійснення професійної діяльності в умовах трансформації російськомовного регіону в україномовну спільноту (м'яка українізація). Особлива увага приділяється підготовці фахівців, здатних сприяти консолідації суспільства в єдиному національному мовнокультурному і мовноінформаційному просторі, що є особливо актуальним на територіях, які межують із зоною конфлікту. У рамках ОП передбачено підтримку національних інтересів та задоволення потреб місцевих громад щодо виходу на зовнішньоекономічний ринок та здійснення міжнародної співпраці</p>
5. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	<p>Випускники можуть працювати (згідно Національного класифікатору України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 [Режим доступу: https://www.dk003.com/]) на посадах:</p> <p>2320 – вчитель закладу загальної середньої освіти;</p> <p>234 – вчитель спеціалізованих навчальних закладів;</p> <p>235 – інші професіонали в галузі навчання.</p> <p>Випускники бакалаврату можуть бути працевлаштовані як в навчально-виховних закладах, так і в наукових, методичних установах і позашкільних закладах, передбачених для заміщення спеціалістами з базовою вищою освітою.</p>
<i>Подальше навчання</i>	<p>Бакалаври за спеціальністю 014.01 Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова та зарубіжна література можуть продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем вищої освіти, а також набути додаткові кваліфікації в системі післядипломної та неформальної освіти.</p>
6. Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	<p>Студентоцентроване навчання, самонавчання з використанням дистанційних освітніх технологій (на платформі Moodle), навчання через виробничу (педагогічну) практику, проблемно-орієнтоване навчання, кейс-технології, індивідуально-творчий та праксіологічний підходи. Можливість вільного вибору 25% освітніх компонентів (за обсягом навантаження).</p> <p>Викладання та навчання передбачає підтримку, консультування та тісну співпрацю здобувача з професорсько-викладацьким складом та стейкхолдерами, залучення здобувачів вищої освіти до участі у наукових конференціях, олімпіадах, конкурсах. Викладання реалізується через кредитно-трансферну систему організації навчання, спрямоване на посилення практичної орієнтованості та творчого пошуку; проводиться у формі лекційних та практичних занять, самостійної роботи на основі підручників, конспектів лекцій з використанням ресурсів сайту центру освітніх дистанційних технологій, консультацій із викладачами навчальної і виробничої</p>

	(педагогічної) практик, підготовки курсових а наукових робіт.
<i>Оцінювання</i>	<p>Оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюється за бально-накопичувальною системою через поточний, періодичний та підсумковий види контролю. Підсумковий контроль – екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного та періодичного контролів.</p> <p>Оцінювання здійснюється крізь призму таких форм контролю, як: усне та письмове опитування, тестові завдання, модульні контрольні роботи, індивідуальні завдання, заліки, екзамени, захист звіту з усіх видів практик, захист курсових робіт, державна атестація.</p> <p>Система підсумкового оцінювання будується на умовах академічної доброчесності та прозорості. Атестація проводиться у формі складання комплексного кваліфікаційного екзамену з української мови і літератури з методиками їх викладання та з англійської мови та зарубіжної літератури з методиками їх викладання. Передбачає можливість апеляції.</p>
7. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	
ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.	
Загальні компетентності (ЗК)	
ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	
ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), цінувати різноманіття та мультикультурність; діяти соціально відповідально та свідомо.	
ЗК 3. Здатність свідомо визначати цілі власного професійного й особистісного розвитку, організовувати власну діяльність, критично її оцінювати й аналізувати, працювати автономно та в команді.	
ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел, у т.ч. іноземною мовою.	
ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання та вміння в практичних ситуаціях, прогнозувати, проектувати та моделювати освітній процес, зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки до фахівців і нефхівців, зокрема до осіб, які навчаються.	
ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; здатність до навчання впродовж життя.	
ЗК 7. Здатність до письмової й усної комунікації, що якнайкраще відповідають ситуації професійного і особистісного спілкування засобами іноземної та державної мов.	
ЗК 8. Здатність проводити дослідницьку роботу, дотримуючись академічної доброчесності, визначати цілі та завдання, обирати методи дослідження, аналізувати результати.	
ЗК 9. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми з відповідною аргументацією, застосовувати інноваційні методи й технології, генерувати нові ідеї.	
ЗК 10. Здатність організувати освітній процес на засадах педагогічного партнерства з урахуванням можливостей для створення сприятливих психологічних умов для здоров'я, безпеки і соціальної інтеграції осіб, що навчаються.	
ЗК 11. Здатність використовувати інформаційно-комунікаційні технології в освітній і професійній діяльності.	
ЗК 12. Здатність організувати освітній процес, використовуючи сучасні педагогічні технології інклюзивної освіти.	
Фахові компетентності (ФК)	
ФК 1. Здатність володіти методологічними і теоретичними основами філологічних наук, методик навчання української мови і літератури, методик навчання англійської мови та зарубіжної літератури, базовими знаннями з української мови, теорії та історії української літератури, методик викладання української мови та літератури.	
ФК 2. Знання фундаментальних наук в обсязі, необхідному для освоєння дисциплін циклу	

професійної підготовки; здатність до їх систематизації та використання.

ФК 3. Здатність реалізовувати сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, а також відповідно до норм безпеки життєдіяльності.

ФК 4. Здатність формувати в учнів предметні компетентності, застосовуючи сучасні підходи, методи й технології навчання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури.

ФК 5. Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови, теорії та історії зарубіжної літератури та культури у процесі навчання.

ФК 6. Здатність орієнтуватися у літературному процесі в історико-культурному контексті та використовувати знання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури для формування національної свідомості, культури, ціннісних орієнтацій учнів.

ФК 7. Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.

ФК 8. Здатність здійснювати професійну діяльність українською та іноземною мовами, спираючись на знання організації мовних систем, законів їх розвитку, сучасних норм їх використання.

ФК 9. Здатність взаємодіяти зі спільнотами (на місцевому, регіональному, національному, європейському й глобальному рівнях) для розвитку професійних знань і фахових компетентностей, використання перспективного практичного досвіду й мовно-літературного контексту для реалізації освітніх цілей.

ФК 10. Здатність забезпечувати діалог культур у процесі вивчення української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури, створювати умови для міжкультурної комунікації.

ФК 11. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів з української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури.

ФК 12. Здатність до критичного аналізу, діагностики та корекції власної педагогічної діяльності з метою підвищення ефективності освітнього процесу.

ФК 13. Уміння обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правомочність.

ФК 14. Здатність цілевизначення, планування освітнього процесу та прогнозування його наслідків і результатів; уміння і здатність до прийняття обґрунтованих рішень.

8. Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах програмних результатів навчання

ПРН 1 – знати сучасні філологічні і дидактичні засади навчання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури;

ПРН 2 – володіти фундаментальними знаннями для формування світогляду й соціалізації особистості та освоєння загальнопрофесійних дисциплін;

ПРН 3 - володіти знаннями в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій в освіті й науці;

ПРН 4 – володіти класичними й інноваційними методиками викладання української мови і літератури, англійської мови та зарубіжної літератури у закладах середньої освіти;

ПРН 5 - знати мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української та англійської мов;

ПРН 6 - володіти правовими та етичними нормами, які регулюють відносини між людьми у шкільних колективах;

ПРН 7 – оперувати знаннями із загальнотеоретичних та професійних дисциплін в обсязі, необхідному для проведення науково-дослідної роботи; правил академічної доброчесності; норм цитування при написанні наукових робіт;

ПРН 8 - знати сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології, вікової фізіології й валеології, екології.

ПРН 9 - володіти формами і методами наукового пізнання, вміти аналізувати сучасні соціальні та етичні проблеми, наукові школи, напрямки, концепції, джерела гуманітарного знання; бути готовими до навчання впродовж життя;

ПРН 10 - володіти основними поняттями, термінами, положеннями мовознавства та літературознавства, орієнтуючись на здобутки сучасної науки;

- ПРН 11** - використовувати в практичній діяльності вчителів української мови та літератури й англійської мови і зарубіжної літератури новітні технології з урахуванням змішаного та дистанційного навчання; програмне забезпечення й сучасні технічні засоби навчання;
- ПРН 12** – виявляти готовність до охорони життя й здоров'я учнів в освітньому процесі та позаурочній діяльності;
- ПРН 13** - організувати рівний доступ до освітнього процесу всіх здобувачів, використовуючи педагогічні технології інклюзивної освіти;
- ПРН 14** - упорядковувати отримані теоретичні та практичні дані щодо дослідження в мові та літературі;
- ПРН 15** - розробляти плани-конспекти уроків з української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури та методичні рекомендації щодо їх проведення.
- ПРН 16** - вирішувати складні навчально-виховні завдання з урахуванням індивідуальних, соціально-психологічних особливостей, інтегрування різних видів діяльності та змісту різних дисциплін; критичне застосування інформаційно-комунікаційних технологій для створення, пошуку, обробки, обміну інформацією; прогнозувати, проектувати та моделювати освітній процес;
- ПРН 17** - спілкуватися письмово й усно в україномовному та іншомовному соціумі в рамках професійного й наукового спілкування;
- ПРН 18** - аргументувати власні судження, зрозуміло і недвозначно доносити власні висновки, а також знання та пояснення, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
- ПРН 19** - володіти сучасними технологіями організації навчального процесу й оцінки досягнень учнів на різних етапах навчання;
- ПРН 20** - систематично підвищувати рівень своєї професійної діяльності; зокрема, шляхом провадження дослідницької та/або інноваційної діяльності з урахуванням принципу самостійності з метою запобігання академічному плагіату;
- ПРН 21** - здійснювати рефлексію, самоаналіз та самокорекцію здійснюваної професійної діяльності; уміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя, розвиток проєктної і грантової діяльності сучасного педагога;
- ПРН 22** - аналізувати результати різних аспектів професійної діяльності з метою забезпечення конкурентоспроможності відповідних фахових послуг; проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей;
- ПРН 23** - оцінювати педагогічні інновації в освіті, здатність до самостійного вирішення доцільність їх впровадження в освітньо-виховний процес навчального закладу;
- ПРН 24** - оцінювати особистий інтелектуальний та професійний рівень з точки зору різних аспектів професійної діяльності з метою забезпечення конкурентоспроможності відповідних фахових послуг;
- ПРН 25** – володіти різними видами аналізу художнього твору, визначаючи його стильові і поетикальні домінанти, зв'язок твору з культурно-історичною епохою, застосовувати навички критичного мислення для аналізу, синтезу оцінювання інформації.

9. Ресурсне забезпечення реалізації програми

<i>Кадрове забезпечення</i>	Реалізацію освітньої програми забезпечують науково-педагогічні працівники, які відповідають кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти і мають науковий ступень і вчене звання та підтверджений рівень наукової та професійної підготовки.
<i>Матеріально-технічне забезпечення</i>	Матеріально-технічне забезпечення охоплює: навчальні корпуси, гуртожитки, пункти харчування, спортивні зали, бібліотеку, точки безкоштовного бездротового доступу до мережі Інтернет, мультимедійне обладнання, комп'ютерні класи, Лабораторію філологічних досліджень, центр вивчення іноземних мов, науково-методичний центр «Lingvo».
<i>Інформаційне навчально-методичне забезпечення</i>	та офіційний сайт Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького: https://mdpu.org.ua/ ; необмежений безкоштовний бездротовий доступ до мережі

	<p>Інтернет; наукова бібліотека, читальні зали; дистанційна освітня платформа Moodle.</p> <p>Належна забезпеченість бібліотеки підручниками та навчальними посібниками, вітчизняними і зарубіжними фаховими періодичними виданнями відповідного профілю, авторських розробок професорсько-викладацького складу, надається відкритий доступ до електронного архіву-репозитарію МДПУ eKhSUIR: http://ekhsuir.kspu.edu/.</p> <p>Вимоги щодо проведення лекційних та практичних занять НПП визначаються Положенням про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького та іншими внутрішніми положеннями.</p>
10. Академічна мобільність	
<i>Національна мобільність</i> <i>кредитна</i>	Здобувачі вищої освіти мають можливість в рамках національної академічної мобільності проходити у ЗВО – партнерах окремі курси, навчатися протягом семестру з подальшим визнанням отриманих результатів та зарахуванням кредитів.
<i>Міжнародна мобільність</i> <i>кредитна</i>	Принципи міжнародної академічної мобільності визначаються законодавством України, інших країн та міждержавними угодами. Кожен здобувач вищої освіти має можливість пройти процедуру визнання кредитів/періодів навчання. Згідно з угодами Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького про міжнародну кредитну мобільність, зокрема з: університетом Humanitas (Сосновець, Республіка Польща) – договір №105/39-06 від 07.12.2018 р. - необмежений; університетом імені Яна Длугоша (Ченстохова, Республіка Польща) – договір №102/39-06 від 01.10.2018 р. – необмежений.
<i>Навчання здобувачів вищої освіти</i> <i>іноземних</i>	Відповідно до ліцензійних вимог

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми «Середня освіта. Українська мова і література. Англійська мова і література» зі спеціальності 14.01 Середня освіта (Українська мова і література) та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Освітні компоненти (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, дипломна (кваліфікаційна) робота та атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. БОВ'ЯЗКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ			
ОК-01	Філософія	90\3	екзамен
ОК -02	Історія та культура України	90\3	екзамен
ОК -03	Вікова фізіологія і валеологія	90\3	екзамен
ОК -04	Правознавство	90\3	залік
ОК -05	Інформаційно-комунікаційні технології	90\3	залік
ОК -06	Охорона праці з безпекою життєдіяльності	90\3	екзамен
ОК -06.1	Модуль 1. Охорона праці	45\1,5	
ОК -06.2	Модуль 2. Безпека життєдіяльності	45\1,5	
ОК -07	Педагогіка	270\9	залік, екзамен

ОК -07.1	Модуль 1. Історія педагогіки	60\2	
ОК -07.2	Модуль 2. Дидактика	30\1	
ОК -07.3	Модуль 3. Теорія виховання	45\1,5	
ОК -07.4	Модуль 4. Основи педмайстерності	45\1,5	
ОК -07.5	Модуль 5. Навчальна практика	90\3	
ОК -08	Психологія	90\3	екзамен
ОК -08.1	Модуль 1. Загальна психологія	45\1,5	
ОК -08.2	Модуль 2. Вікова та педагогічна психологія	45\1,5	
ОК -09	Вступ до фаху	120\4	залік
ОК-09.1	Модуль 1. Професійна компетентність вчителя-словесника	60\2	
ОК-09.2	Модуль 2. Основи наукових досліджень	60\2	
ОК -10	Сучасні тенденції розвитку мовознавства	90\3	екзамен
ОК -11	Основи теорії літератури	90\3	екзамен
ОК -12	Фольклор з фольклорною практикою	135\4,5	екзамен
ОК -12.1	Модуль 1. Фольклор	90\3	
ОК -12.2	Модуль 2. Фольклорна практика	45\1,5	
ОК-13	Історична граматики української мови	90\3	екзамен
ОК -14	Ділова українська мова	90\3	залік
ОК -15	Українська діалектологія з діалектологічною практикою	210\7	екзамен
ОК -15.1	Модуль 1. Українська діалектологія	120\4	
ОК -15.2	Модуль 2. Діалектологічна практика	90\3	
ОК -16	Сучасна українська літературна мова з курсовою роботою	540\18	залік, екзамен
ОК -17	Історія української літератури з курсовою роботою	510\17	залік, екзамен
ОК -18	Методика навчання української мови	180\6	залік, екзамен
ОК -19	Методика навчання української літератури	180\6	залік, екзамен
ОК -20	Практичний курс англійської мови з мовленнєвою практикою та курсовою роботою	735\24,5	залік, екзамен
ОК -20.1	Модуль 1. Практичний курс англійської мови	645\21,5	
ОК -20.2	Модуль 2. Мовленнєва практика	90\3	
ОК -21	Теоретичний курс англійської мови	135\4,5	залік
ОК -21.1	Модуль 1. Теоретична фонетика англійської мови	75\2,5	
ОК -21.2	Модуль 2. Теоретична граматики англійської мови	60\2	
ОК -22	Історія зарубіжної літератури	300\10	залік, екзамен
ОК -23	Методика навчання зарубіжної літератури	105\3,5	залік
ОК -24	Методика навчання англійської мови	90\3	екзамен
ОК -25	Український літературний постмодернізм	90\3	екзамен
ОК -26	Література рідного краю	90\3	залік
ОК-27	Орфографічно-пунктуаційний практикум	90\3	екзамен
ОК-28	Виробнича (педагогічна) практика з зарубіжної літератури	90\3	залік

ОК -29	Виробнича (педагогічна) практика з української літератури	180/6	залік
ОК -30	Виробнича (педагогічна) практика з англійської мови	90/3	залік
ОК-31	Виробнича (педагогічна) практика з української мови	180/6	залік
Усього за обов'язковими компонентами освітньої програми		5400\180	

1. ВИБІРКОВІ ОСВІТНІ КОМПОНЕНТИ (60 кредитів)
(освітні компоненти даної освітньої програми, інших освітніх програм та освітні компоненти для
реалізації широких освітніх потреб

(Каталог вибіркового освітніх компонентів на сайті університету)

Вільний вибір: 2 рік навчання - 16 кредитів; 3 рік навчання – 16 кредитів; 4 рік навчання - 28 кредитів

ВК-01	Інтеграція інфо-медійної грамотності в професійну діяльність	120\4	залік
ВК-02	Європейські цінності в професійній підготовці філологів	120\4	залік
ВК-03	Лінгвокраїнознавство США	120\4	залік
ВК-04	Типові помилки при вивченні граматики англійської мови	120\4	залік
ВК-05	Лінгвістичний аналіз тексту	120\4	залік
ВК-06	Соціолінгвістика	120\4	залік
ВК-07	Основи редагування	120\4	залік
ВК-08	Стилістика та редакторський практикум	120\4	залік
ВК-09	Міжкультурна комунікація	120\4	залік
ВК-10	Історія англійської мови	120\4	залік
ВК-11	Література non-fiction у системі словесної творчості	120\4	залік
ВК-12	Біографізм художньої прози	120\4	залік
ВК-13	Ділова риторика	120\4	залік
ВК-14	Основи ораторського мистецтва	120\4	залік
ВК-15	Література і кіно	120\4	залік
ВК-16	Інтермедіальні студії	120\4	залік
ВК-17	Література близького зарубіжжя	120\4	залік
ВК-18	Література країн Сходу	120\4	залік
ВК-19	Дитяча література	120\4	залік
ВК-20	Драматургія Лесі Українки в контексті нової європейської драми	120\4	залік
ВК-21	Проза В. Винниченка в контексті стильової естетики модернізму	120\4	залік
ВК-22	Написання дослідницьких робіт	120\4	залік
ВК-23	Актуальні проблеми сучасної методики навчання іноземних мов	120\4	залік

ВК-24	Актуальні питання українського правопису	120\4	залік
ВК-25	Поетика візуальності у британській прозі міжвоєнного двадцятиліття	120\4	залік
ВК-26	Практична граматики української мови	120\4	залік
ВК-27	Інклюзія на уроках української мови	120\4	залік
ВК-28	Література англomовних країн	120\4	залік
ВК-29	Нестандартний урок української літератури	120\4	залік
ВК-30	Історія слов'янських мов	120\4	залік
Усього за вибірковими компонентами освітньої програми		1800\60	
Позакредитні дисципліни:			
ПК	Фізичне виховання	позакредитна	залік
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		7200\240	

3. Форма атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація проводиться у формі складання усних комплексних кваліфікаційних екзаменів з української мови і літератури з методиками їх викладання й з англійської мови та зарубіжної літератури з методиками їх викладання.
Вимоги до комплексного екзамену (за кваліфікацією)	
Вимоги до підготовки та процедури публічного захисту дипломної (кваліфікаційної) роботи	Комплексні кваліфікаційні екзамені з української мови і літератури з методиками їх викладання й з англійської мови і зарубіжної літератури з методиками їх викладання мають на меті перевірку досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою.

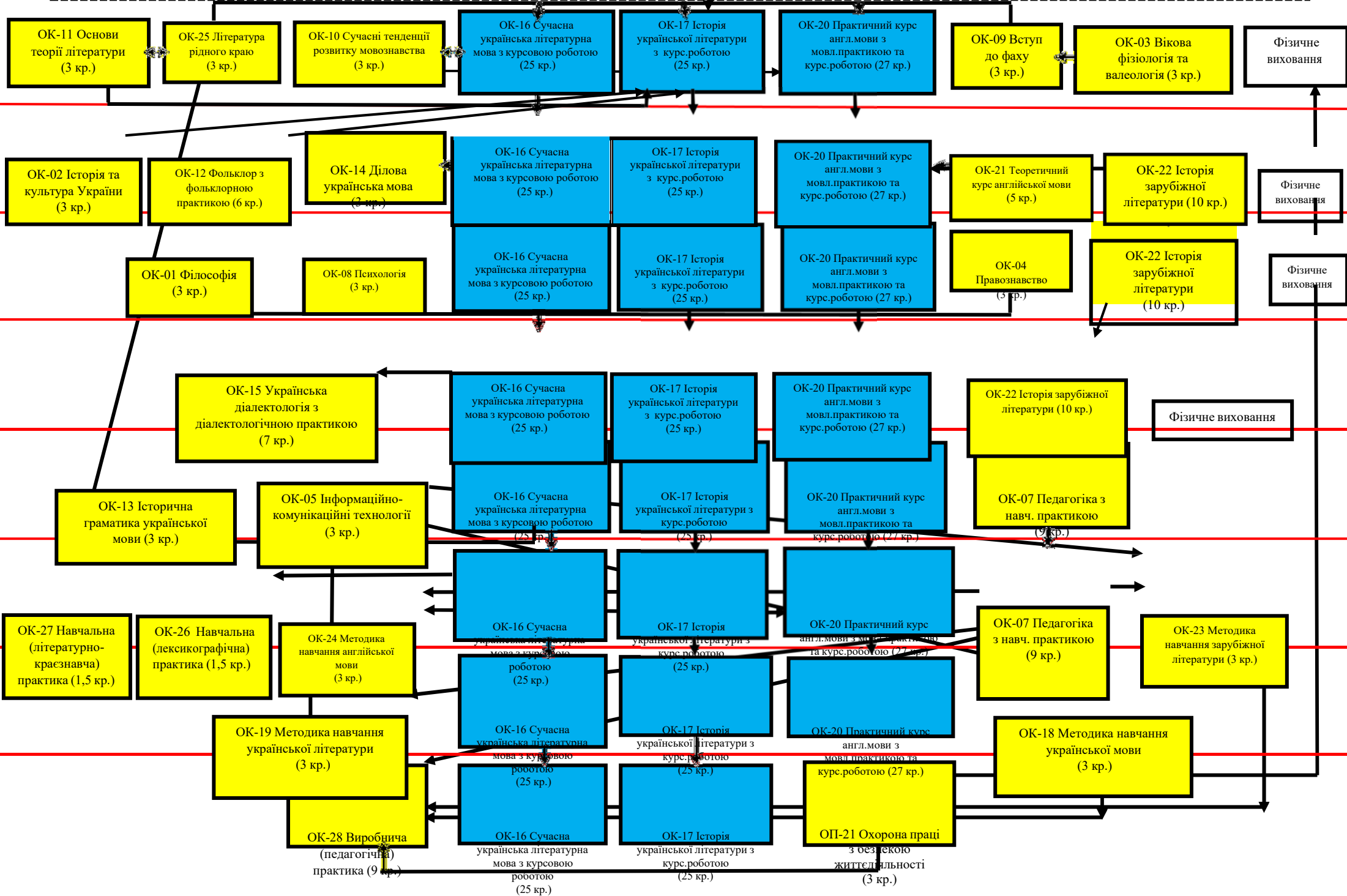

		Перелік компонентів	
ПРН 1			
ПРН 2	*		ОК-01 Філософія
ПРН 3			ОК -02 Історія та культура України
ПРН 4			ОК -03 Вікова фізіологія та валеологія
ПРН 5			ОК -04 Правознавство
ПРН 6			ОК -05 Інформаційно-комунікаційні технології
ПРН 7		*	ОК -06 Охорона праці з безпекою життєдіяльності
ПРН 8		*	ОК -07 Педагогіка з навчальною практикою
ПРН 9		*	ОК -08 Психологія
ПРН 10		*	ОК -09 Вступ до фаху
ПРН 11	*	*	ОК -10 Сучасні тенденції розвитку мовознавства
ПРН 12	*	*	ОК -11 Основи теорії літератури
ПРН 13	*	*	ОК -12 Фольклор з фольклорною практикою
ПРН 14	*	*	ОК -13 Історична граматики української мови
ПРН 15	*	*	ОК -14 Ділова українська мова
ПРН 16	*	*	ОК -15 Українська діалектологія з діалектологічною практикою
ПРН 17	*	*	ОК -16 Сучасна українська літературна мова з курсовою роботою
ПРН 18	*	*	ОК -17 Історія української літератури з курсовою роботою
ПРН 19	*	*	ОК -18 Методика навчання української мови
ПРН 20	*	*	ОК -19 Методика навчання української літератури
ПРН 21	*	*	ОК -20 Практичний курс англійської мови з мовленнєвою практикою та курсовою роботою
ПРН 22	*	*	ОК -21 Теоретичний курс англійської мови
ПРН 23	*	*	ОК -22 Історія зарубіжної літератури
ПРН 24	*	*	ОК -23 Методика навчання зарубіжної літератури
ПРН 25	*	*	ОК -24 Методика навчання англійської мови
		*	ОК -25 4 Література рідного краю
		*	ОК-26 Навчальна (лексикографічна) практика
		*	ОК- 27 Навчальна (літературно-краснзнавча) практика
		*	ОК-28 Виробнича (педагогічна) практика

**Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми
ОБОВ'ЯЗКОВІ КОМПОНЕНТИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ**

Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми бакалавра спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)

6. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького базується на основі вимог Закону України «Про вищу освіту», «Про освіту» та Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості у Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015) і ґрунтується на наступних принципах: відповідальності за якість вищої освіти та її забезпечення; відповідності європейським і національним стандартам; зацікавленості всіх учасників освітнього процесу у високій якості вищої освіти відповідно до потреб роботодавців, а також суспільства в цілому; довіри всіх учасників освітнього процесу, прозорості, неупередженості та достовірності інформації; академічної чесності і свободи, неприйнятності будь-яким проявам нетолерантності чи дискримінації щодо учасників освітнього процесу; інтернаціоналізації діяльності, відкритості до нових знань та критики, залучення зовнішніх сторін до експертизи якості освіти в Університеті. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти Університету передбачає сукупність організаційних структур, процедур, процесів, заходів та ресурсів, а також визначеність сфер відповідальності та повноважень, які забезпечують загальне управління якістю вищої освіти і постійне вдосконалення якості освітніх програм і освітньої діяльності Університету.

Процедури системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти:

- Розроблення внутрішніх нормативних документів (Положень та ін.) із забезпечення якості вищої освіти;
- Організація інституційної системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- Залучення здобувачів вищої освіти, випускників та роботодавців до забезпечення якості освіти;
- Формування культури якості і системи відповідальності всіх структурних підрозділів та співробітників за забезпечення якості;
- Розробка, перегляд освітніх програм та їх моніторинг;
- Забезпечення формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, вибірковості навчальних дисциплін;
- Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті, інформаційних стендах Університету;
- Забезпечення системи професійного розвитку, підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи здобувачів вищої освіти, за кожною освітньою програмою;
- Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- Забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- Інтеграція науки та освіти.

Забезпечення якості вищої освіти в Університеті покладається як на органи загального управління, так і структури, які створені безпосередньо для виконання задач забезпечення якості.

Відповідальність за забезпечення якості навчання і викладання в Університеті покладається на наступних керівників та структури:

- ректор Університету – відповідальність за діяльність Університету та функціонування системи якості у цілому;
- Вчена рада Університету – через функції, визначені Законом України «Про вищу освіту», а також додатково через Комісію з експертизи якості освітніх програм спеціальностей, Комісію з питань наукової етики та запобігання плагіату в освітній діяльності, Комісію з розвитку іншомовної освіти, повноваження яких визначено окремими Положеннями;

- Наглядова Рада, склад та функції якої визначаються Законом України «Про вищу освіту»;
- перший проректор (організація освітнього процесу, ліцензування та акредитація, інформаційні системи управління освітнім процесом);
- проректор із наукової роботи (інтеграція наукових досліджень та освітнього процесу; організація освітнього процесу в аспірантурі і докторантурі);
- проректор із заочної форми навчання (організація освітнього процесу на заочній формі навчання);
- Науково-методична рада Університету (повноваження визначено окремим Положенням);
- Центр експертизи та моніторингу якості освітнього процесу (повноваження визначено окремим Положенням);
- Центр соціологічних досліджень (повноваження визначено окремим Положенням);
- Центр освітніх дистанційних технологій (повноваження визначено окремим Положенням);
- Інформаційно-обчислювальний центр (повноваження визначено окремим Положенням);
- приймальна комісія, підготовче відділення, відділ профорієнтаційної роботи (профорієнтація, забезпечення вступу на ОП);
- кафедри, інститут/ факультети, (забезпечення навчання і викладання за ОП, вдосконалення навчальних курсів, освітніх програм та якості викладання, навчально-методичне забезпечення освітнього процесу на ОП);
- відділ міжнародних зв'язків (академічна мобільність учасників освітнього процесу, інші форми інтернаціоналізації);
- навчальний відділ;
- відділ аспірантури і докторантури;
- куратор ECTS (повноваження визначено окремим Положенням);
- куратор з організаційно-виховної роботи зі студентською молоддю, куратор з національно-патріотичного виховання зі студентською молоддю (організація позанавчальної активності здобувачів вищої освіти, створення для них можливостей для гармонійного розвитку та самореалізації);
- гарант освітньої програми (повноваження визначено окремим Положенням);
- Асоціація випускників Університету (залучення випускників до участі у реалізації проектів розвитку Університету, експертизи якості освітніх програм, освітнього процесу);
- студентське самоврядування (просування студентських ініціатив, вплив на основні освітні, фінансово-господарські та інші процеси Університету, участь у моніторингу та забезпеченні якості освіти).

7. Перелік нормативних документів, на яких базується освітня програма

1. Наказ Міністерства освіти і науки України про затвердження Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 035 «Філологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (від 20.06.2019р. №869)
2. Закон України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-VII). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;
3. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;
4. Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. – К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. – 746 с.;
5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.05.2016 № 567 «Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 035 «Філологія». – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0825-16>;

6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>;
7. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>;
8. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>;
9. Положення про освітню програму підготовки здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (наказ від 03.04.2020р. №07/01-05) <https://mdpu.org.ua/osvita/monitoring-yakosti-osv-diyalnosti/>
10. Положення про вільний вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького (наказ від 23.09.2019р. №31/01-05) <https://mdpu.org.ua/osvita/monitoring-yakosti-osv-diyalnosti/>
11. Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького (наказ від 28.10.2019р. №34/01-05) <https://mdpu.org.ua/osvita/monitoring-yakosti-osv-diyalnosti/>
12. Концепція розвитку Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького на 2013–2023 роки. URL: https://drive.google.com/file/d/0B1CUVMTjz_UVkvYLVNHakdoZEK/view (дата звернення: 26.05.2020).
13. Стратегія розвитку Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького на 2013–2023 роки. URL: https://drive.google.com/file/d/0B1CUVMTjz_UbGhyVno2Z0dFMek/view (дата звернення: 26.05.2020).
14. Закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (від 14.07.2021 р. № 2704-VIII). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19#Text> (дата звернення: 18.01.2021).